

Vaccination mot säsongssmittor HT 2025

Maria Löfgren

Biträdande smittskyddsläkare
Smittskydd Halland

Magnus Garell

Chefläkare
Närsjukvården Halland

Helena Gustafsson

Verksamhetsutvecklare
Kvalitets- och
utvecklingsavdelningen
Närsjukvården Halland

Johanna Levin

Verksamhetsutvecklare
Kvalitets- och
utvecklingsavdelningen
Närsjukvården Halland

Vi spelar in!

- Stäng av din kamera.
- Stäng av mikrofonen.
- Skriv frågor i chatten.
  - Efter varje avsnitt svarar vi på frågor som finns i chatten.

Dagens agenda

- **Praktisk information om insatsen**

- **Föregående säsong**

Smittspridningen, sjukdomsbörda och vaccinationsinsatsen

- **Årets vaccinationskampanj**

Rekommendationer, vacciner, prioritering för influensa- och covidvaccination

- **Pneumokockvaccination**

Rekommendationer, vaccin, samvaccination

- **Allmänt om vaccination**

Ordinationsrätt, anafylaxiberedskap och biverkningsrapportering

Håll dig uppdaterad på Vårdgivarwebben!

Särskilda vaccinationsinsatser

Särskilda vaccinationsinsatser görs inom Vårdval Halland.

Här hittar du riktlinjer och rutiner för vaccination mot covid-19, influensa, pneumokocker och kikhosta till gravida från vecka 16.

 Informationsmaterial

 Utbildningar inom särskilda vaccinationsinsatser

 Vaccination mot covid-19

 Vaccination mot humant papillomvirus (HPV)

 Vaccination mot influensa

 Vaccination mot kikhosta för gravida

 Vaccination mot pneumokocker

[Särskilda vaccinationsinsatser - Vårdgivare](#)

[MittVaccin - Vårdgivare](#)

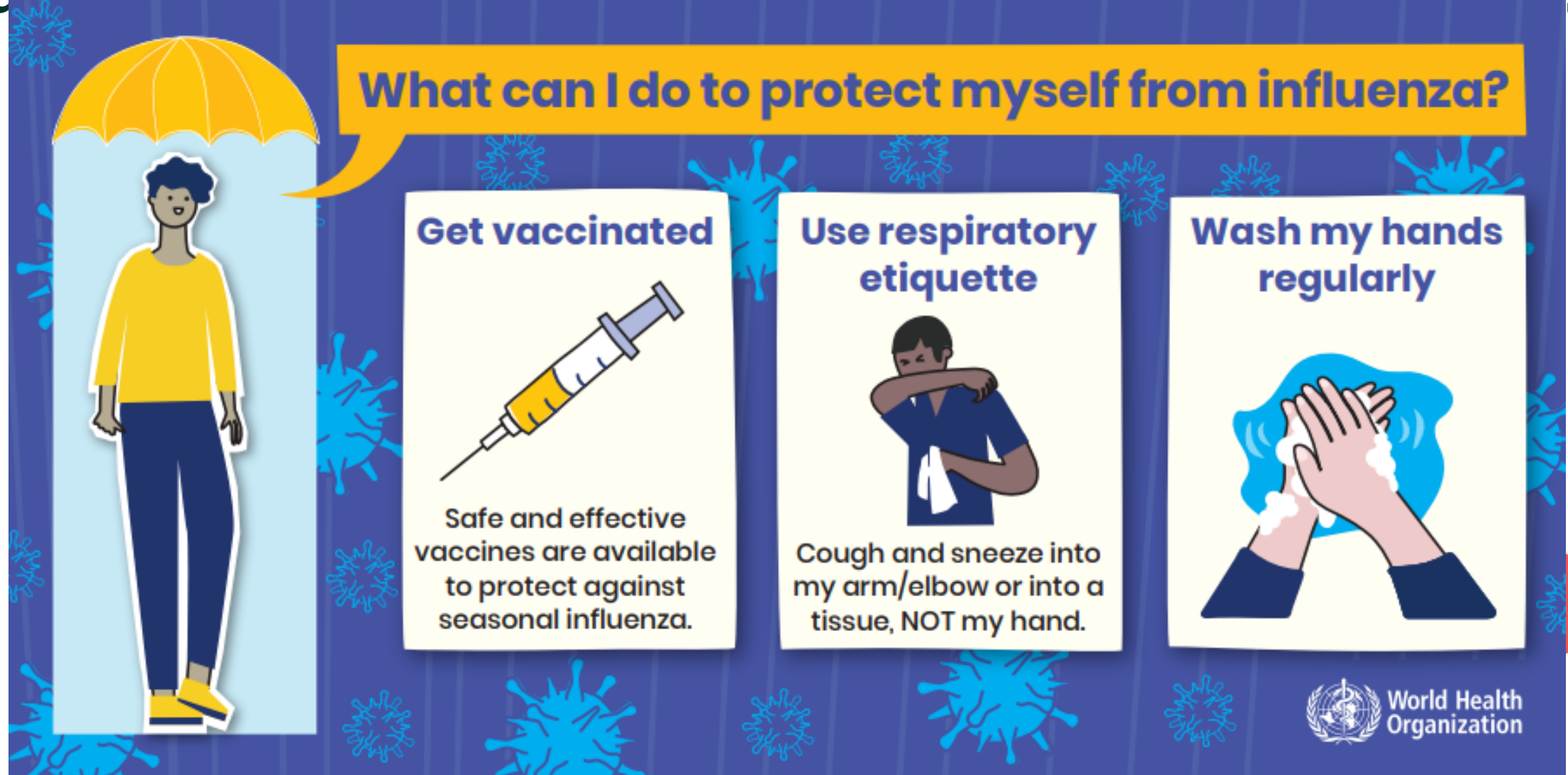
Funktionsbrevlådor

För frågor, support eller ärende (ex behörigheter) använd i största möjliga utsträckning funktionsbrevlådorna. Det säkerställer att ert ärende omhändertas oberoende av person samt spårbarhet och korrekt dokumenthantering mellan myndigheter.

- Frågor eller ärende till smittskyddsläkare, smittskyddssjuksköterska:
smittskydd@regionhalland.se
- Frågor om läkemedel, beställning och distribution:
Hsh.lakemedelsenheten@regionhalland.se
- Behörighet, support och ärende till MittVaccin:
support@regionhalland.se
- Övriga frågor eller om ni inte vet vilken instans som ansvarar för frågan, förbättringsförslag, utbildningsbehov eller annat:
narsjukvarden@regionhalland.se
- Frågor kring ersättningar för vacciner:
lakemedelsstrategi@regionhalland.se

Säsongssmittor, hur kan vi skydda oss och andra?

Mål med vaccinationskampanjen

- Uppnå **hög vaccinationstäckning** i rekommenderade grupper, i syfte att **minska risken för allvarlig influensa och covid-19**
- Bidra till minskad belastning för sjukvården
- Bra tillfälle att även nå riskgrupper med info om pneumokockvaccination, ibland även vaccination

Dags för vaccination mot influensa och covid-19

Du rekommenderas vaccination mot influensa OCH covid-19 om du är:

- 75 år och äldre
- 65–74 år med daglig hjälp av hemtjänst
- 50 år och äldre med ökad risk
- Vuxen med kraftigt nedsatt immunförsvar

Vaccinationerna börjar den 14 oktober.

Du rekommenderas vaccination mot ENDAST influensa om du är:

- 65–74 år och frisk i övrigt
- Under 50 år med ökad risk
- Gravid
- Bor tillsammans med någon med kraftigt nedsatt immunförsvar

Vaccinationen börjar den 4 november.

Läs mer och boka tid på www.1177.se/Halland eller kontakta din vårdcentral. Vaccinationen är gratis för dig som tillhör dessa grupper.

Bokningen öppnar den 1 oktober.

Skanna QR-koden för att läsa mer.

Dags för vaccination mot influensa och covid-19

Du rekommenderas vaccination mot influensa OCH covid-19 om du är:

- 75 år och äldre
- 65–74 år med daglig hjälp av hemtjänst
- 50 år och äldre med ökad risk
- Vuxen med kraftigt nedsatt immunförsvar

Vaccinationerna börjar den 14 oktober.

Du rekommenderas vaccination mot ENDAST influensa om du är:

- 65–74 år och frisk i övrigt
- Under 50 år med ökad risk
- Gravid
- Bor tillsammans med någon med kraftigt nedsatt immunförsvar

Vaccinationen börjar den 4 november.

Läs mer och boka tid på www.1177.se/Halland eller kontakta din vårdcentral. Vaccinationen är gratis för dig som tillhör dessa grupper.

Bokningen öppnar den 1 oktober.

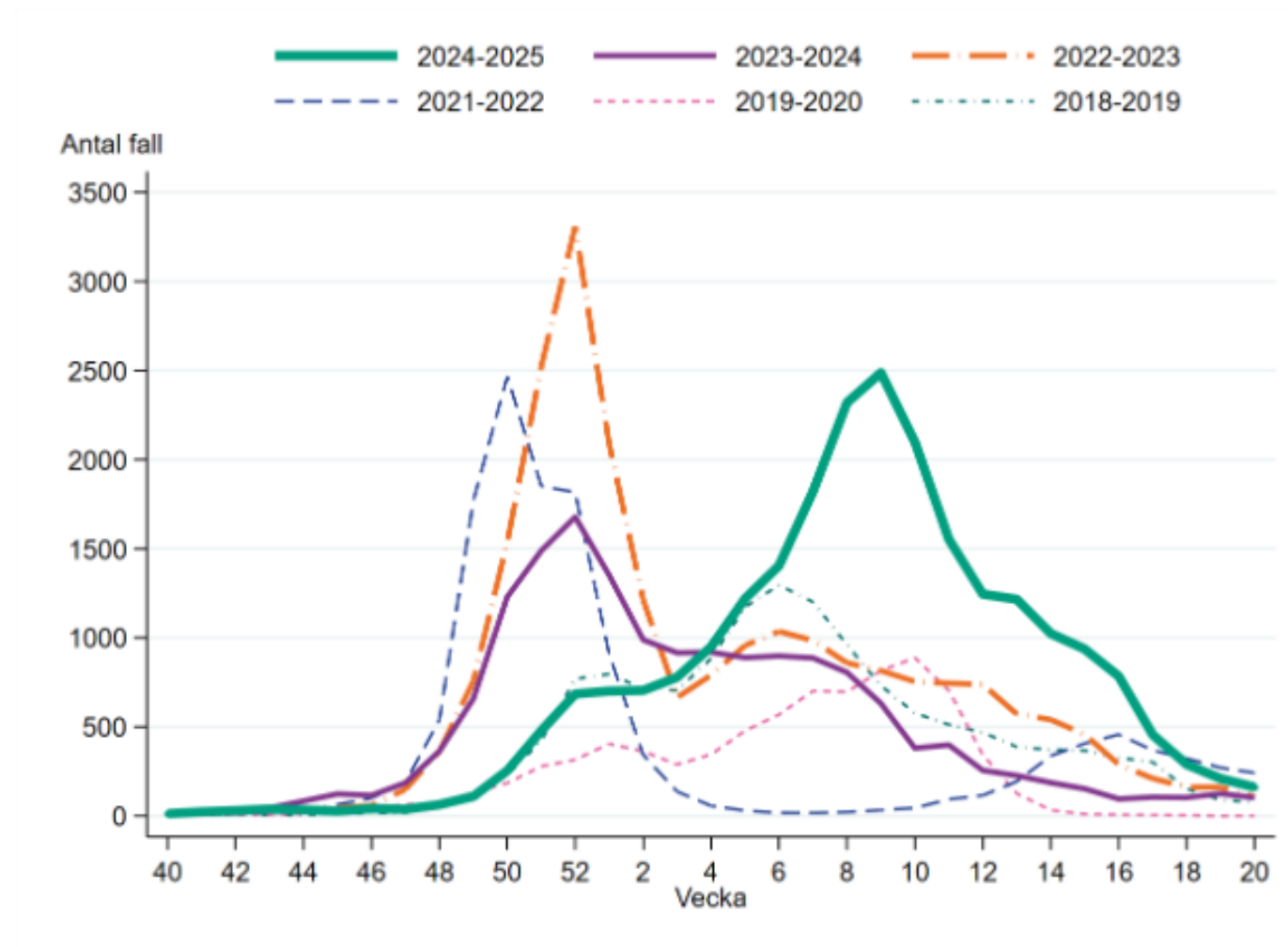
Skanna QR-koden för att läsa mer.

Föregående säsong

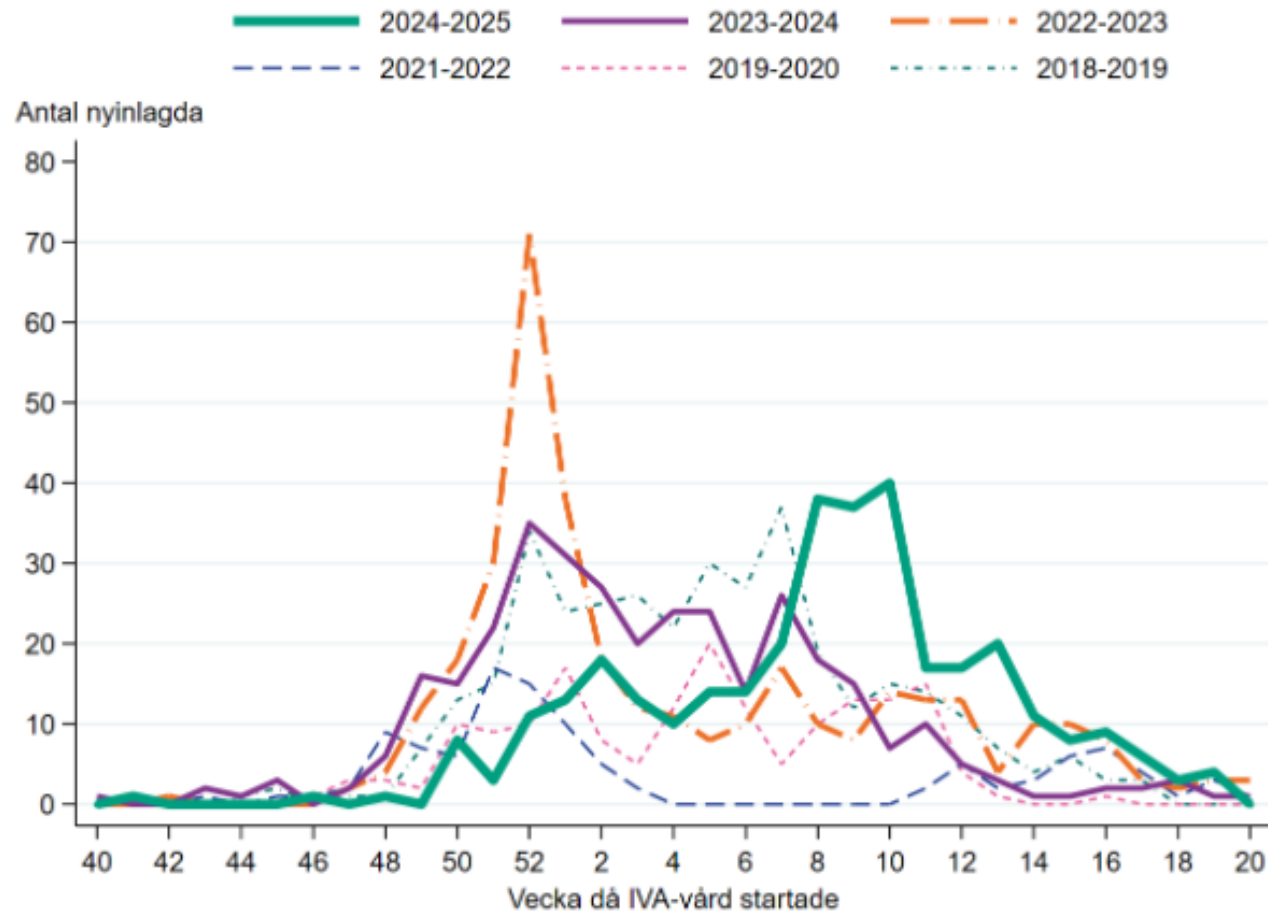
Influensa

Figur 1A. Antal bekräftade influensafall (alla typer) per vecka, sex säsonger.

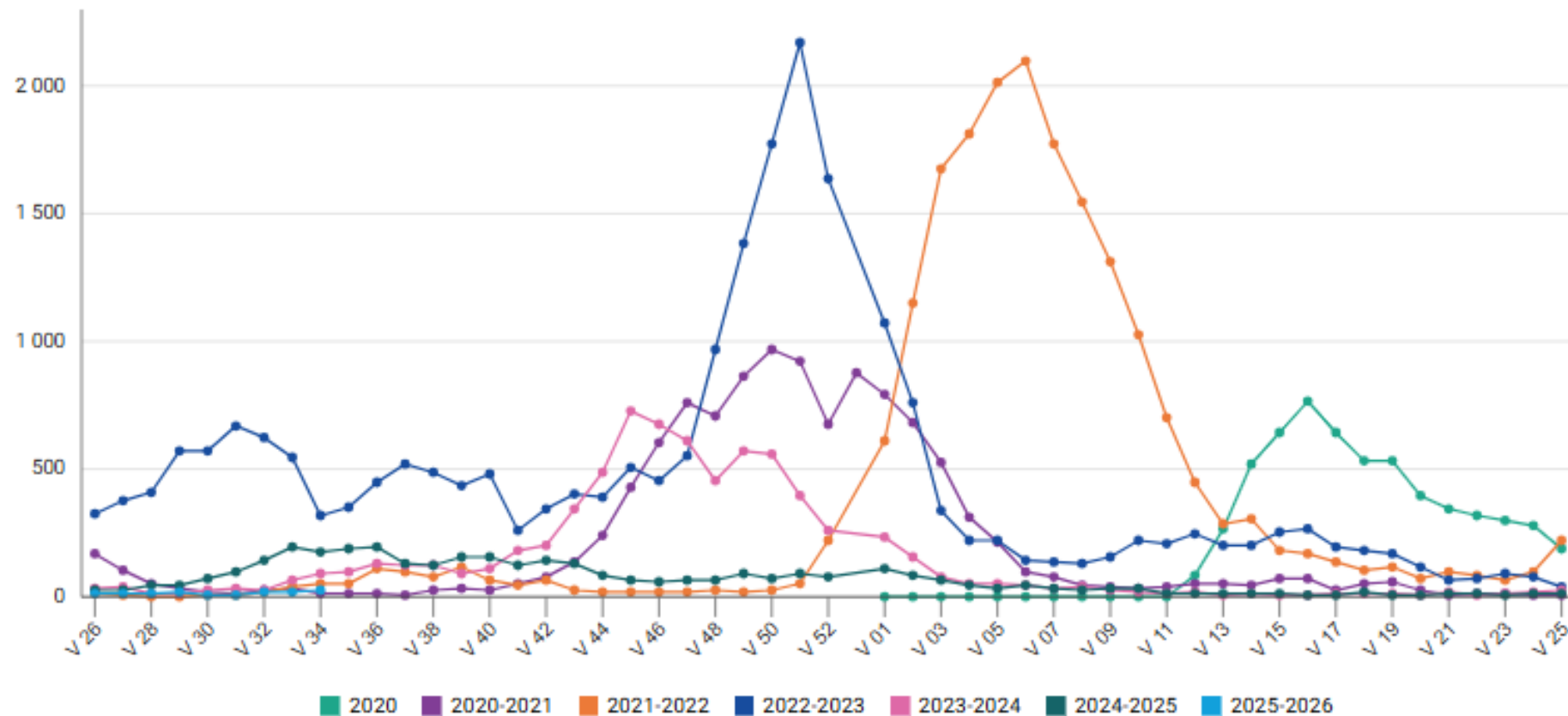
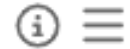
IVA-vårdade med influensa

Figur 4B. Antalet nyinlagda patienter inom intensivvården med laboratoriebekräftad influensa per vecka, sex säsonger.

Covid-19 hos personer på SÄBO eller med hemtjänst 65+ (2020-2025)

Bekräftade fall per vecka bland personer på SÄBO (65+ år) eller med hemtjänst (65+ år), uppdelat på säsong. Riket totalt och uppdelat på län.

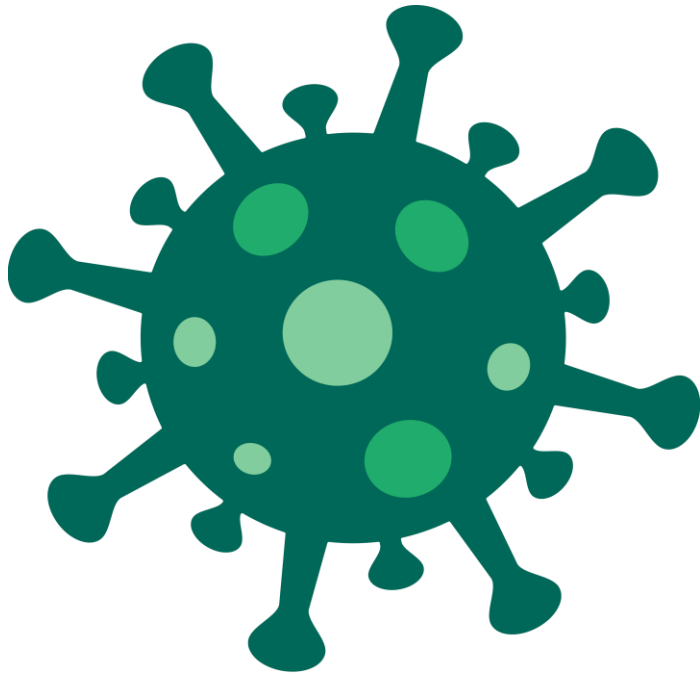

RSV-säsongen

- Senare epidemistart jämfört senaste tre säsonger, "pre-pandemiskt mönster"
- Högst sjukdomsbörda bland små barn.
- 202 IVA-vårdades, färre jämfört med de tre föregående säsongerna.

Sammanfattning av säsongsvirus 2024/2025 och utblick...

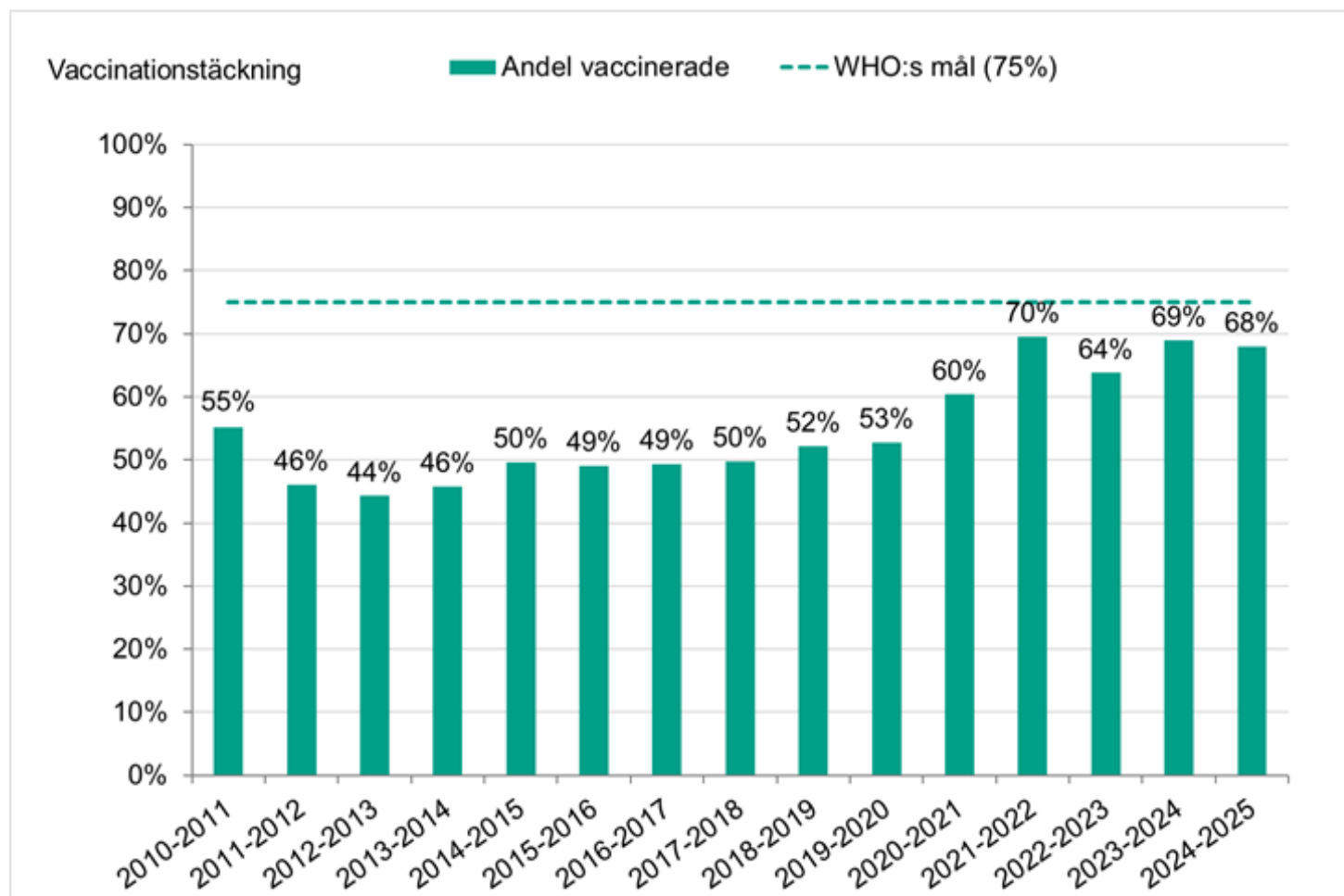

- **Influenza och RSV:** senare epidemier, tillbaka till pre-pandemiskt mönster?
- **Covid:** ingen vintersäsong för covid 24/25- hur påverkas kommande säsong?
- **Monoklonala ak RSV** ges brett till nyfödda från hösten-25, hur kommer RSV-säsongen påverkas?

Vaccinationsinsatsen 24/25

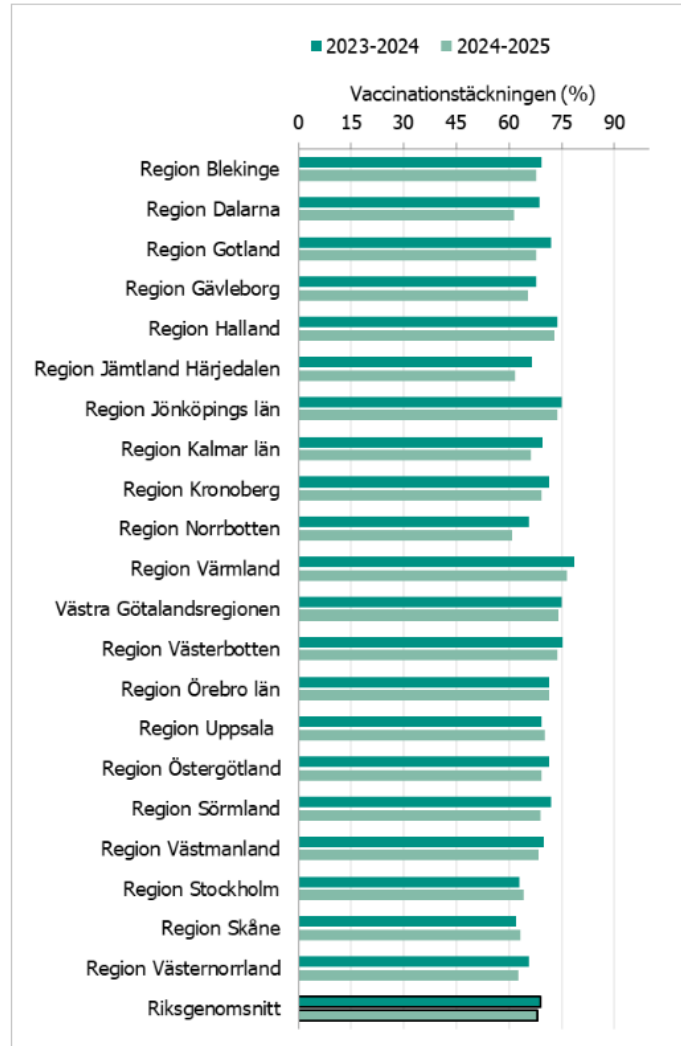
Influensavaccination 65+ i Sverige

Figur S2. Vaccinationstäckning bland personer 65 år och äldre i Sverige, 2010-2011 till 2024-2025.

Vaccinationstäckning influensa 65+ (per region)

Figur S3. Vaccinationstäckning i åldersgruppen 65 år och äldre per region, 2023-2024 och 2024-2025.

Halland 73%

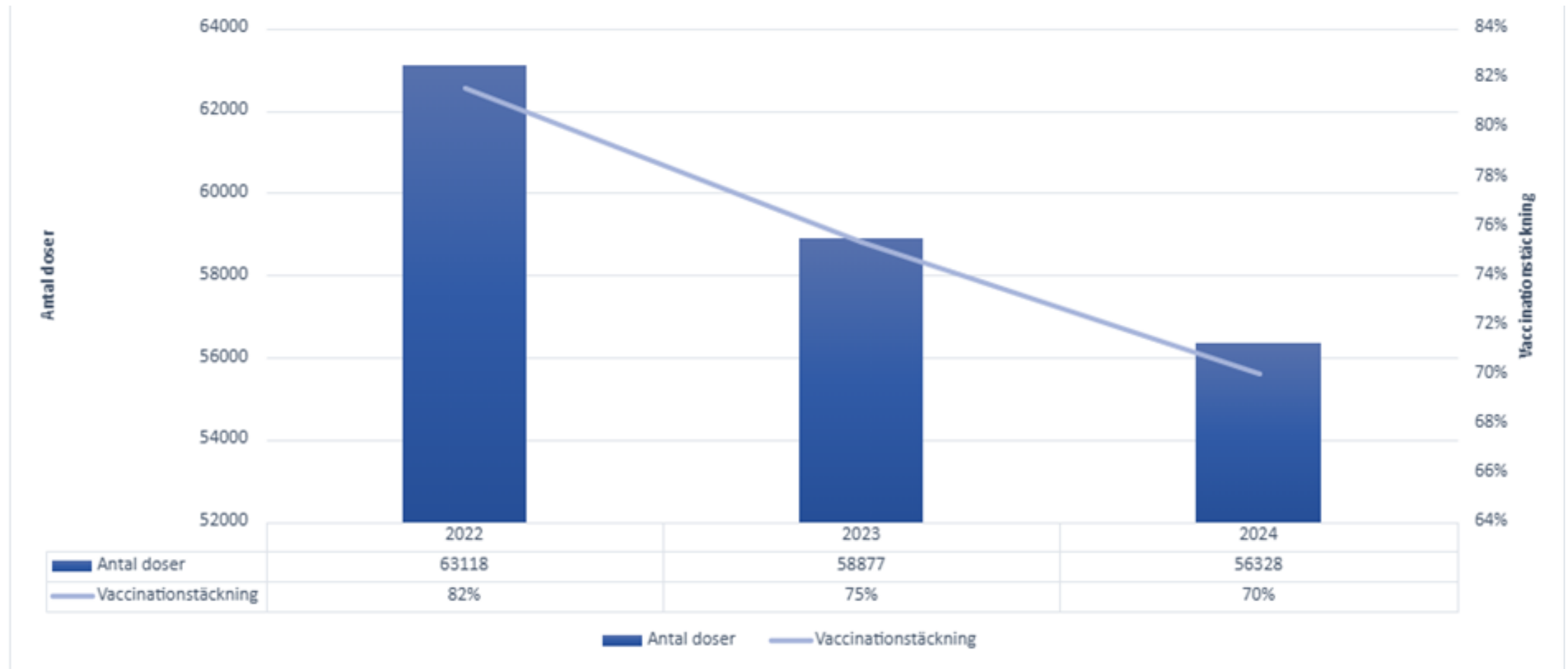
Covidvaccination höst 2024 och vår 2025

- Höstdos till 65+ och medicinska riskgrupper
- Vårdos till 80+ och 65+ med dagliga omvårdnadsinsatser

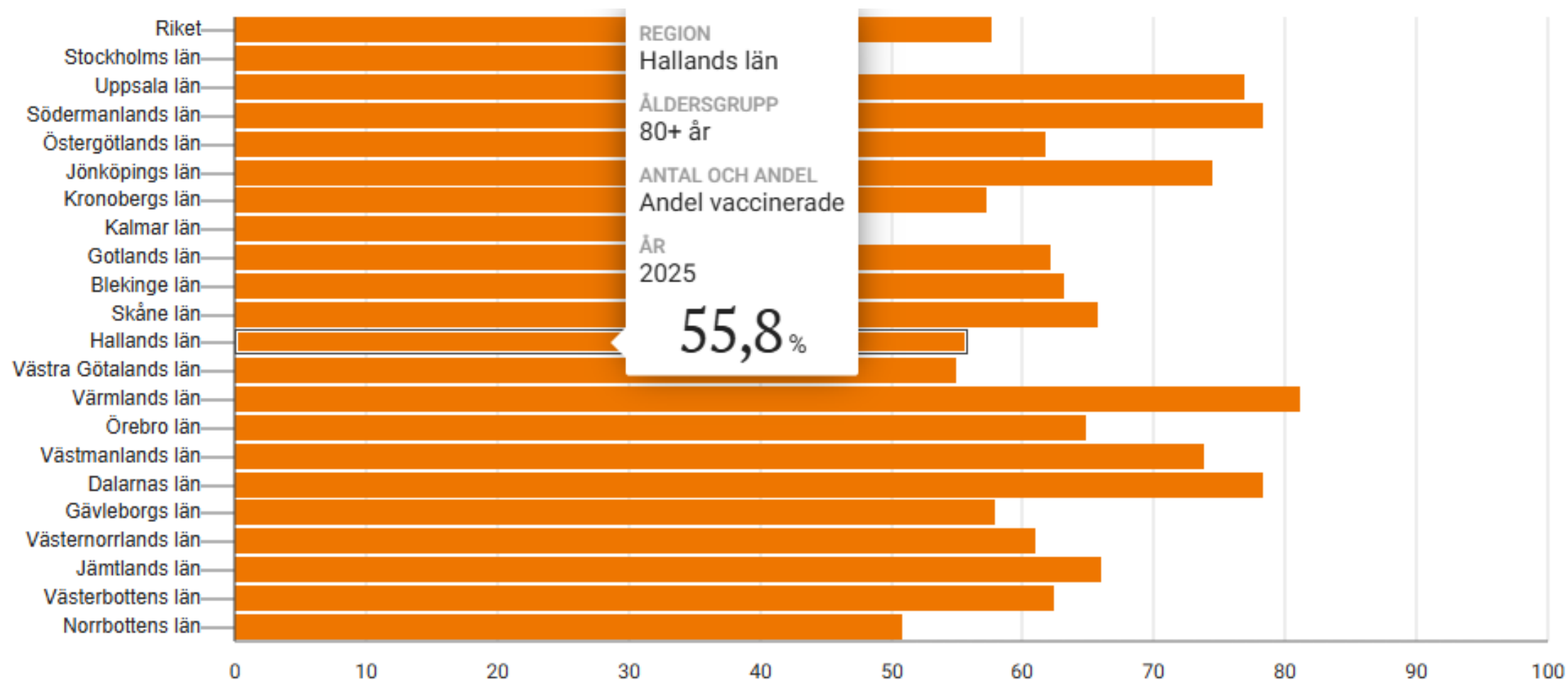

Vaccinationstäckning covid höstdos 65+ Halland (2022-2024)

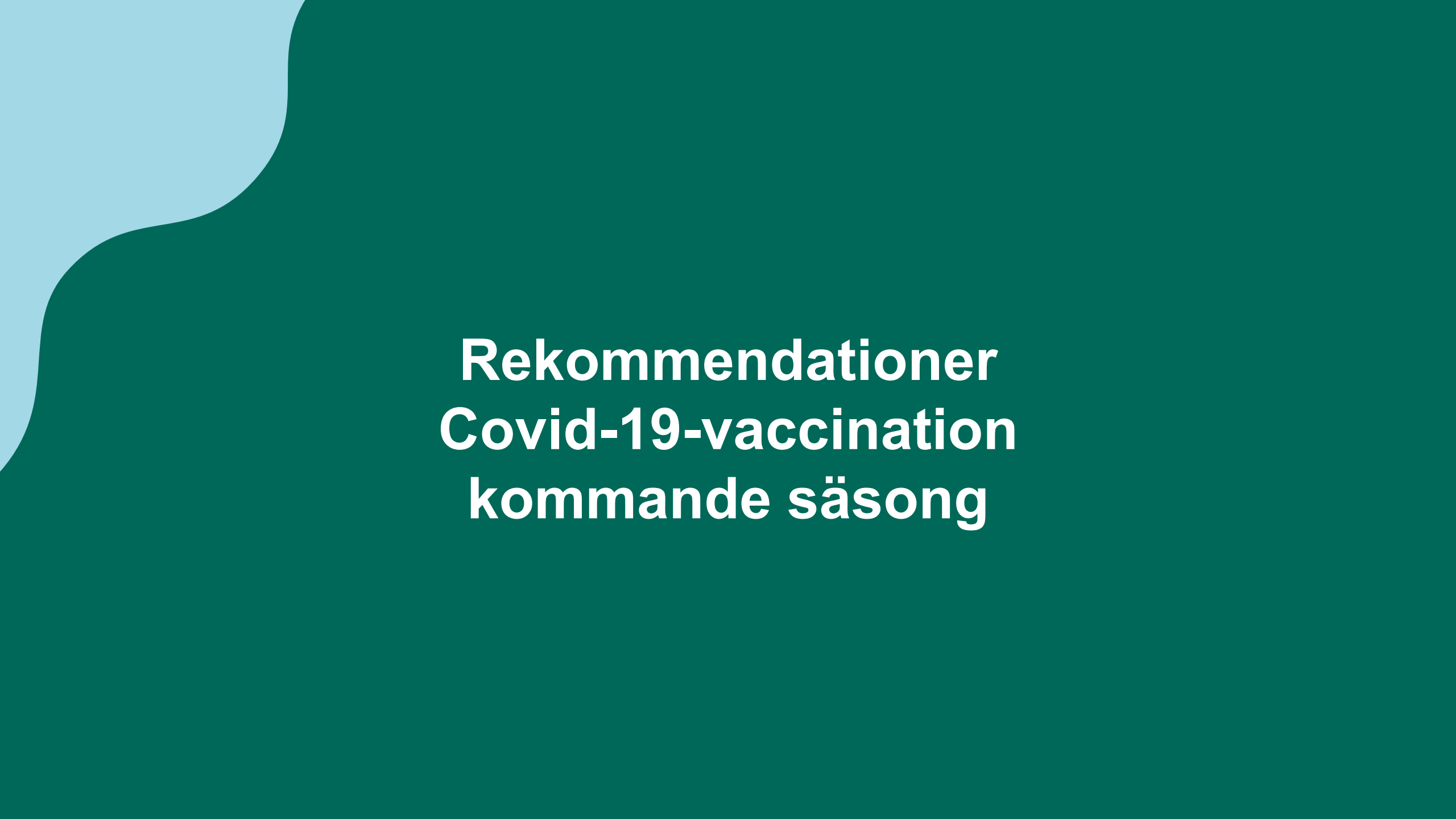

Vårdos 80+ 2025

Bra jobbat!

Rekommendationer Covid-19-vaccination kommande säsong

Covid vaccination höst 2025

Förändringar:

- friska 65-74-åringar rekommenderas ej längre vaccin
- gravida rekommenderas inte längre vaccination
- medicinska riskgrupper endast från 50 år
- 18-50 år endast vid nedsatt immunförsvar

Varför förändrade rekommendationer?

- Analyser (baserat på data från okt-22-sept 24) har gjorts både utifrån hälsoekonomi (kostnad per vunnet QALY) och medicinsk nytta (vunna QALY)
- Visar, oavsett kostnad, att antalet sparade QALYs är begränsat i vissa grupper (t ex friska 65+)
- Störst vinst i gruppen **äldre med hemtjänst- kostnadsbesparande!!**

Rekommendationer om vaccination mot covid-19 – faktablad

Folkhälsomyndigheten har uppdaterat sina rekommendationer om vaccination mot covid-19. De nya rekommendationerna gäller från den 1 september 2025.

I takt med att allt fler har varit sjuka i covid-19 och mildare varianter utvecklats, har risken med covid-19 minskat för många personer. Därför har rekommendationerna om vaccination uppdaterats. En del personer har fortfarande stor nytta av vaccination men grupperna som rekommenderas vaccination är nu mindre.

Personer 75 år och äldre rekommenderas vaccination

Hög ålder är fortfarande en riskfaktor för att bli allvarligt sjuk i covid-19. Därför rekommenderas du som är 75 år och äldre vaccination. För friska personer som är yngre än 75 år har risken att bli allvarligt sjuk i covid-19 minskat kraftigt de senaste åren. Dessa personer får i regel bara förkylningssymtom och behöver inte vaccinera sig.

Ny rekommendation för medicinska riskgrupper

Även bland personer som har en medicinsk riskfaktor har risken för att bli allvarligt sjuk i covid-19 minskat.

Från och med hösten 2025 rekommenderas därför du som är yngre än 50 år bara vaccination om du har nedsatt immunförsvar. Gravida rekommenderas inte längre vaccination mot covid-19, eftersom covid-19 inte längre utgör någon ökad risk för vare sig dig som är gravid eller barnet.

Du som är 50–74 år och har en medicinsk riskfaktor för allvarlig covid-19 rekommenderas att vaccinera dig. Vilka riskfaktorerna är ser du i faktarutan till höger.

Oförändrade rekommendationer om vaccination mot influensa

Folkhälsomyndighetens rekommendationer om vaccin mot influensa har inte ändrats. Det innebär att en del

personer som tidigare rekommenderades båda vaccinerna nu bara rekommenderas influensavaccination.

Folkhälsomyndigheten rekommenderar en dos vaccin mot covid-19 årligen till dessa grupper:

Personer 75 år och äldre.

Personer 50–74 år med någon av följande riskfaktorer:

- hjärt-kärlsjukdom (høgt blodtryck som enda diagnos ingår inte)
- kronisk lungsjukdom, svår astma
- diabetes typ 1 eller 2
- lever- eller njursvikt
- nedsatt immunförsvar
- sjukdomar som leder till nedsatt lungvolym eller lungfunktion, såsom neuromuskulär sjukdom eller BMI över 40.

Personer 65–74 år med dagliga omsorgsinsatser i hemmet eller som bor på särskilt boende.

Personer 18 år och äldre med nedsatt immunförsvar på grund av sjukdom, behandling eller annat tillstånd (till exempel njursvikt, behandling mot cancer eller autoimmun sjukdom och Downs syndrom; graviditet ingår inte).

Personer som inte omfattas av definitionerna ovan, men har en svår grundsjukdom eller uttalad skörhet som gör att covid-19 riskerar att bli en allvarlig sjukdom.

Vaccination av personer som inte rekommenderas vaccination mot covid-19

Om du vill vaccinera dig men inte omfattas av Folkhälsomyndighetens rekommendationer, kan du få vaccin på läkarordination. Men vaccination utanför rekommendationerna ska inte ske på ett sätt som riskerar att de rekommenderade grupperna inte får vaccin.

Folkhälsomyndigheten rekommenderar en dos vaccin mot covid-19 årligen till dessa grupper:

Personer 75 år och äldre.

Personer 50–74 år med någon av följande riskfaktorer:

- hjärt-kärlsjukdom (högt blodtryck som enda diagnos ingår inte)
- kronisk lungsjukdom, svår astma
- diabetes typ 1 eller 2
- lever- eller njursvikt
- nedsatt immunförsvar
- sjukdomar som leder till nedsatt lungvolym eller lungfunktion, såsom neuromuskulär sjukdom eller BMI över 40.

Personer 65–74 år med dagliga omsorgsinsatser i hemmet eller som bor på särskilt boende.

Personer 18 år och äldre med nedsatt immunförsvar på grund av sjukdom, behandling eller annat tillstånd (till exempel njursvikt, behandling mot cancer eller autoimmun sjukdom och Downs syndrom; graviditet ingår inte).

Personer som inte omfattas av definitionerna ovan, men har en svår grundsjukdom eller uttalad skörhet som gör att covid-19 riskerar att bli en allvarlig sjukdom.

Personer som rekommenderas vaccin kan avstå från detta om de haft bekräftad covid-19 efter 1 sept 2025.

Vaccin covid-19

- **Comirnaty** mRNA –vaccin 0,3 ml intramuskulärt.
- Kortaste intervall från föregående dos 3 månader
- Barndoser finns (10 mikrogram), endast aktuellt för enstaka barn (barnkliniken) (<12 år)
- Enligt WHO:s rekommendation : uppdaterat vaccin til monovalent vaccin LP8.1 uppdaterat från oktober
- Start 14 oktober
- Tilldelning av vaccin till regionerna.
- **Undvik svinn!!**

Rekommendationer Influensavaccination

Riskgrupper som rekommenderas årlig vaccination mot säsongsinfluensa:

- Personer som är **65 år och äldre** (fyller 65 år innevarande år)
- Alla personer från 6 månader med följande sjukdomar, diagnoser eller tillstånd:
  - Hjärt- och kärlsjukdom inklusive stroke (ej isolerad hypertoni)
  - Kronisk **Dvs fler rekommenderas influensavaccination**
  - Diabet **jämfört med covidvaccination**
  - Levers **jämfört med covidvaccination**
  - Njursvikt
  - Immunsuppression pga organtransplantation, blodcancersjukdomar eller annan immunhämmande sjukdom/tillstånd, t e x Downs syndrom, eller behandling
  - Sjukdomar eller tillstånd som leder till nedsatt lungfunktion eller försämrad hostkraft och sekretstagnation (t ex extrem fetma, neuromuskulära sjukdomar eller en flerfunktionsnedsättning)
  - Graviditet (efter v 12). För de gravida som har en ytterligare riskfaktor kan vaccination ske även före graviditetsvecka 13.
  - Annan sjukdom eller tillstånd med nedsatt allmäntillstånd, där en influensa-sjukdom riskerar ett allvarligt vårdförlopp. Exempel är demens, psykisk sjukdom eller skadligt alkohol- eller drogbruk

Övriga grupper som rekommenderas årlig vaccination mot säsongsinfluensa:

- **Hushållskontakter**, både barn och vuxna, till personer med kraftigt nedsatt immunförsvar*
- **Personal inom vård och omsorg** som arbetar nära patienter och omsorgstagare med ökad risk för allvarlig influensa, exempelvis på särskilda boenden för äldre (SÄBO) och inom hemtjänsten.
- ***Kraftigt nedsatt immunförsvar** avser t ex stamcellstransplanterade, patienter med akuta leukemier eller T-cellsdefekter och vissa organtransplanterade där studier talar för otillräckligt skydd efter vaccination. Vaccination av **hushållskontakt** ger då indirekt skydd för individen.

Varför vaccinera vård- och omsorgspersonal mot influensa?

- Minskar risken för smitta till vårdtagarna
- Vaccination är särskilt viktigt för personal som arbetar nära personer med kraftigt nedsatt immunförsvar.
- Kan också bidra till minskad sjukfrånvaro bland personalen

Vaccinationseffekt influensa

- Varierar mellan olika säsonger
- Påverkas av
  - matchningen mellan vaccinet och de cirkulerande stammarna
  - den vaccinerades ålder och immunsvär
  - tiden mellan vaccination och exponering för virus.
- Hos friska vuxna är skyddseffekten mot laboratoriebekräftad influensa runt 60 procent.
- Sämre effekt hos personer som är 65 år och äldre, men studier visar att vaccination ger visst skydd mot allvarlig sjukdom och död.
- I medicinska riskgrupper kan skyddseffekten variera beroende på underliggande sjukdom.

Man kan bli smittad även som vaccinerad, men vaccination minskar då ändå risken för allvarlig sjukdom och död!

Aktuella influensavaccin

- **Fluarix:** Trivalent (A/Victoria, A/Croatia och B/Austria), inaktiverat standardvaccin. Äggodlat.
- **Fluad:** Förstärkt vaccin, adjuvanterat. Äggodlat.
- **Fluenz** Nasalt levande vaccin till barn i riskgrupp

Standardvaccin

Fluarix

Trivalent standardvaccin, äggodlat.
Avdödat vaccin, dvs kan ges även till
immunsupprimerade utan risk.

0,5 ml im eller sc. 10 doser, utan nål

Uppdateras inför varje säsong (enl
WHO:s bedömning av sannolika
cirkulerande stammar)

Förstärkta vacciner

- Olika typer av förstärkta vaccin finns
  - Adjuvanterat vaccin, högdosvaccin och cellbaserat vaccin.
Kunskapsöversikt publicerades mars 2021.
- **Fluad** upphandlat; trivalent, adjuvanterat.
- Kan innehålla spår av ovalbumin
- Ges endast intramuskulärt
- Folkhälsomyndigheten: Förstärkta vaccin rekommenderas till personer 65 år och äldre som bor på SÄBO. Även andra personer 65 år och äldre kan ha nytta av förstärkta vacciner.
- Ingen vaccintyp av de förstärkta vaccinen rekommenderas framför den andra.

Vem erbjuds förstärkt vaccin i Halland?

- Personer 65 år och äldre som bor på SÄBO eller har hemsjukvård (ca 5000 personer)
= Äldre, sköra, dåligt vaccinsvar kan förväntas, stort omsorgsbehov (dvs utsatta för smitta)

Alla regioner erbjuder till 65 år och äldre på SÄBO, flera regioner också till personer 65 år och äldre med hemsjukvård.

Fluenz

- Levande, nasalt vaccin
  - Barn 24 månader - 18 år
  - Äggodlat
-
- Ej vid immunbrist
  - Ges via barnkliniken till riskbarn

Riskgrupper som rekommenderas vaccination mot covid-19 och influensa inför vintersäsongen 2025/2026

Rekommenderas vaccination
mot **covid-19**

- **Alla 75 år eller äldre**
- Personer **18-49 år** med **immunsuppression**
- Personer **50-74 år** med **någon medicinsk riskfaktor**
- Personer **65 år och äldre** med **dagliga omsorgsinsatser i hemmet, t ex hemtjänst och SÄBO**
- Personer som inte omfattas av rekommendationen enligt definition, men som har **avancerad sjukdom** som bedöms kunna orsaka ett allvarligt förlopp vid en infektion med covid-19. T ex svår lungsjukdom eller uttalad skörhet.

Rekommenderas vaccination
mot **influensa**

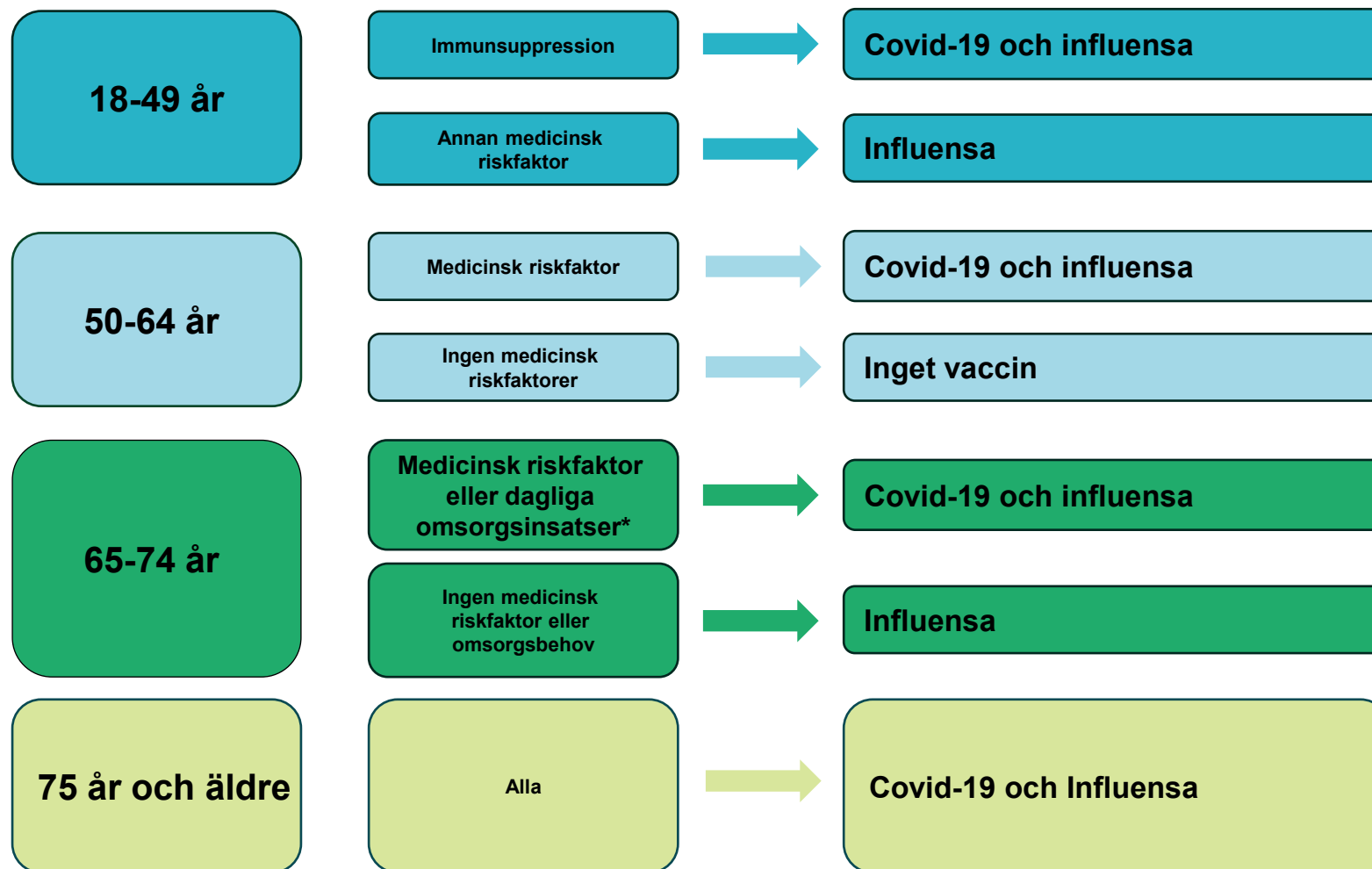
- **Alla 65 år eller äldre**
- Personer **6 månader och äldre** med **någon medicinsk riskfaktor**
- **Gravida** oavsett ålder efter graviditetsvecka 12. För gravida med ytterligare riskfaktor kan vaccination ske även tidigare i graviditeten
- **Hushållskontakter**, både barn och vuxna, till personer med **kraftigt nedsatt immunförsvar**
- **Personal inom vård och omsorg** som arbetar nära patienter och omsorgstagare med ökad risk för allvarlig influensa
- **Personer med nedsatt allmäntillstånd till följd av sjukdom eller tillstånd** där influensa bedöms orsaka allvarligare vårdförlopp, t ex demens, psykisk sjukdom eller skadligt alkohol- eller drogbruk

**Medicinska riskfaktorer för
covid-19 och influensa**

- **Hjärt-kärlsjukdom** inklusive stroke.
- Kronisk **lungsjukdom**, såsom KOL och svår instabil astma
- Sjukdom eller tillstånd som leder till **nedsatt lungfunktion** eller **försämrade hostkraft** och **sekretstagnation** (t ex extrem fetma, neuromuskulära sjukdomar eller flerfunktionsnedsättning)
- Kronisk **lever- eller njursvikt**
- **Diabetes mellitus** typ 1 och 2
- Personer med **nedsatt immunförsvar** på grund av sjukdom eller behandling, inklusive personer med Downs syndrom

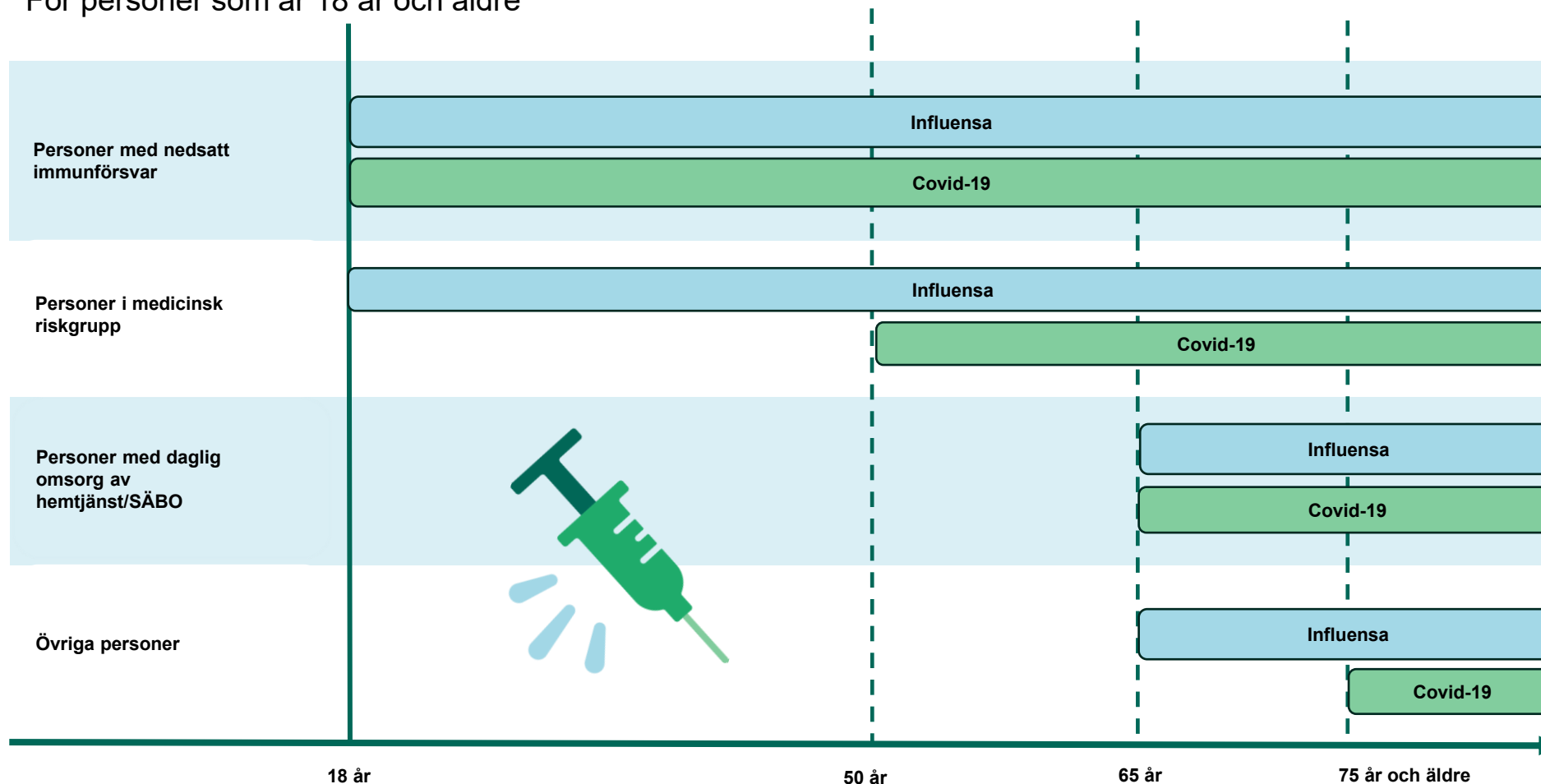
Rekommendationer om vaccination mot covid-19 och influensa till vuxna utifrån ålder

*Personer som enbart har hjälp med matleveranser eller städning omfattas inte

Rekommendationer om vaccination mot covid-19 och influensa till vuxna

För personer som är 18 år och äldre

Hushållskontakter till personer med kraftigt nedsatt immunförsvar och vård- och omsorgspersonal rekommenderas influensavaccination.

Personer med svår grundsjukdom eller tillstånd som ökar risken för allvarlig sjukdom vid covid-19, till exempel svår lungsjukdom eller flerfunktionsnedsättning, rekommenderas vaccination mot covid-19 oavsett ålder.

Samvaccination

Samvaccination covid och influensa

- Enklare för utförare och invånare med gemensam kampanj
- Ger högre vaccinationstäckning bland de som rekommenderas båda
- Kräver kompromiss gällande tidpunkt;
  - Coviespridning tidigt?
  - Hur sent kommer influensaspridning?
- Enbart rekommenderad influensa (t ex 65+ utan andra riskfaktorer): inget skäl att vaccineras redan i oktober, rekommenderas detta i november (för bättre anpassning till influensasäsong).

Samvaccination influensavaccin

- Grundregel för alla icke-levande vaccin:
  - Kan ges samtidigt eller oberoende av andra vacciner.

Se [Terapirekommendationerna: Samvaccination, interaktioner och intervall](#)

Samvaccination covidvaccin

- mRNA vaccin (Comirnaty) kan ges samtidigt med ett eller flera andra inaktiverade och levande försvagade vaccin (t ex influensa och pneumokocker).
- Kan också ges i tid oberoende av varandra, förutsatt att patienten känner sig pigg och inte har pågående biverkningar från (eventuell) föregående dos.

Samvaccination, forts

- Vid samvaccination bör man beakta att biverkningarna av respektive vaccin, oavsett vaccintyp, kan adderas och sammanfalla i tid.
- Saknar oftast betydelse, men kan vara viktigt att beakta vid vaccination av sköra individer som är känsliga för t ex feberreaktion (inklusive gravid).

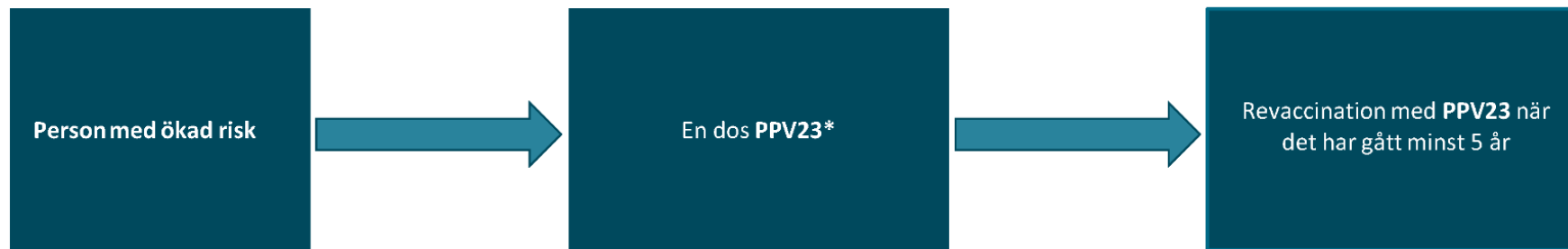
Pneumokockvaccination

Pneumokockvaccination

- Risk för allvarlig pneumokockinfektion: hög ålder, vissa kroniska sjukdomar och tillstånd med nedsatt immunförsvar.
- Vaccintyper
  - Polysacharidvaccin:
  - Pneumovax: 23 serotyper.
  - Konjugatvaccin (bättre immunsvaret hos personer med nedsatt immunförsvar och barn under två år)
    - Prevenar 13 (PCV13) – godkänt från 6 veckors ålder.
    - Vaxneuvance (PCV15) – godkänt från 6 veckors ålder. Från 1 september 2023 upphandlat i Barnvaccinationsprogrammet i Halland.
    - Prevenar 20 (PCV20) – godkänt från 6 veckors ålder.
- Samtliga vaccin ger skydd mot allvarlig pneumokockinfektion (invasiv sjukdom) och visst skydd mot lunginflammation för de serotyper som ingår.

Personer från 2 år med ökad risk för allvarlig pneumokockinfektion

- 65 år och äldre
- Kronisk hjärtsjukdom
- Kronisk lungsjukdom
- Kronisk leversjukdom
- Andra tillstånd som leder till nedsatt lungfunktion
- Diabetes mellitus
- Kronisk njursjukdom
- Tidigare invasiv pneumokocksjukdom
- Rökare
- Svetsare
- Alkohol- och narkotikaberoende

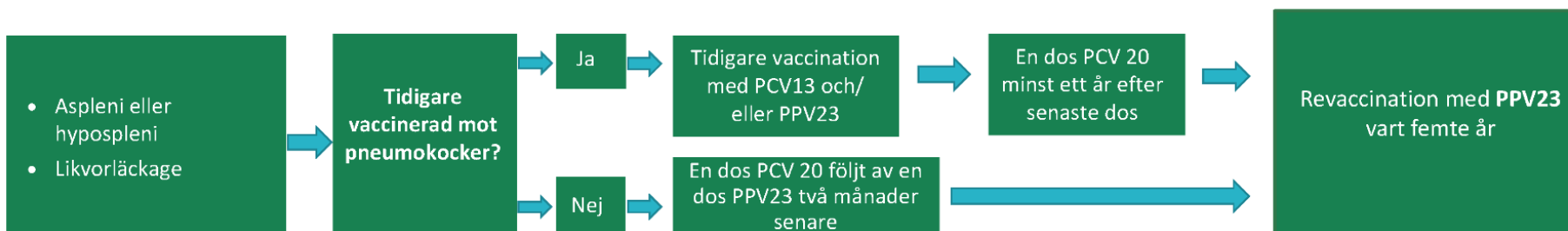
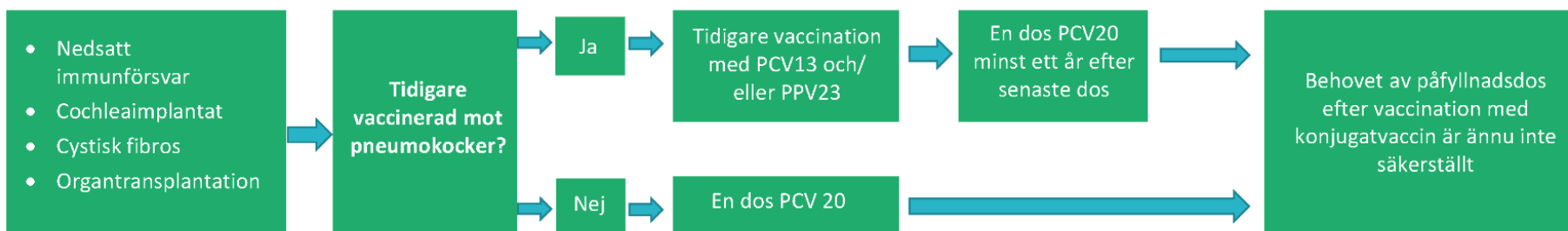
- PPV23 Pneumovax
- PCV10 Synflorix
- PCV13 Prevenar 13
- PCV15 Vaxneuvance
- PCV20 Prevenar 20 (tidigare Apexxnar)

*Barn <6 år som inte vaccinerats med PCV10, PCV13 eller PCV15 ska erbjudas en dos PCV15 följt av en dos PPV23 två månader senare (barn födda 2009 och senare erbjuds konjugerat vaccin i det allmänna vaccinationsprogrammet)

Uppdaterad april 2024

Vuxna (18 år och äldre) med mycket hög risk för allvarlig pneumokockinfektion

- **PPV23** Pneumovax
- **PCV10** Synflorix
- **PCV13** Prevenar 13
- **PCV15** Vaxneuvance
- **PCV20** Prevenar 20 (tidigare Apexxnar)

Pneumokockvaccin

- Avgiftsfritt till rekommenderade grupper i Halland (inklusive alla 65+)
- Nationellt vaccinationsprogram för medicinska riskgrupper och personer 75år (födda från 1947)- dessa ska registreras i NVR
- Alla registreras i MittVaccin
- Bra tillfälle att ge i samband med höstens vaccinationer, men kan även rekommenderas och ges hela året
  - Årskontroll diabetes
  - Nybesök KOL
  - Blodtrycksuppföljning
  - Inflytt på SÄBO, inskrivning i hemsjukvård, etc.

Läkemedelsprofylax och behandling

Behandling och profylax vid influensa

BEHANDLINGSREKOMMENDATION | JUNI 2022

UPPDATERAD DECEMBER 2024

LÄKEMEDELVERKET
SWEDISH MEDICAL PRODUCTS AGENCY

Behandling mot influensa

- Tamiflu, Relenza och Xofluza
- Tidigt insatt behandling minskar
  - tiden med symtom
  - utsöndrad mängd virus
  - risken för komplikationer till influensasjukdom
- Antiviral behandling påbörjas så tidigt som möjligt under sjukdomsförloppet oberoende av vaccinationsstatus.
- Rekommenderas till personer
  - ✓ i medicinsk riskgrupp.
  - ✓ med influensasjukdom som kräver slutenvård eller orsakar kraftig allmänpåverkan.
- Bör övervägas till personer som insjuknar med symtom förenliga med influensa under pågående slutenvård eller omsorg.
- Kan övervägas till hushållskontakter eller andra som är nära person som tillhör medicinsk riskgrupp.

Läkemedelsprofylax mot influensa

Samma substanser som används för behandling kan användas som profylax, med god och likvärdig effekt.

- Påbörjas så tidigt som möjligt efter exponering, oberoende av vaccinationsstatus och rekommenderas till personer i medicinsk riskgrupp.
- Bör övervägas till samtliga personer som vårdas på enheter i slutenvård eller omsorg med pågående smittspridning.
- Kan övervägas till personer i nära kontakt (exempelvis hushållskontakter) med personer som tillhör medicinsk riskgrupp.

Behandling av covid-19

Antiviral terapi

Paxlovid: tabletter. Ges tidigt i förloppet, inom 5 dagar. Interaktioner!

Remdesivir: intravenös, till sjukhusvårdade. Tidig poliklinisk behandling vid immunsuppression.

Covid-19 – behandlingsrekommendation | Läkemedelsverket

 LÄKEMEDELSVERKET
SWEDISH MEDICAL PRODUCTS AGENCY

Lättläst English Kontakta oss

Vi arbetar för folk- och djurhälsan

Sök Meny

Start / Behandling och förskrivning / Behandlingsrekommendationer / Sök behandlingsrekommendation / Covid-19 – behandlingsrekommendation

 Covid-19 – behandlingsrekommendation

 Skriv ut

Covid-19 – behandlingsrekommendation

Publicerad: 12 juni 2025
Senast uppdaterad: 10 september 2025
Kategori: Läkemedel för människa
Status: Aktuell

Covid-19 kan fortfarande orsaka allvarlig sjukdom eller död hos äldre och personer med nedsatt immunförsvar.
Läkemedelsverkets behandlingsrekommendation för covid-19 ger stöd till vården vid diagnostik och behandling av sjukdomen. Behandlingsrekommendationen utgår i hög utsträckning från Svenska infektionsläkarföreningens tidigare vårdprogram.

Huvudbudskap

- Hög ålder utgör en oberoende riskfaktor för svår sjukdom eller död i covid-19 oavsett vaccinationsstatus och annan komorbiditet. Risken ökar för varje år och är särskilt hög för de allra äldsta.
- Uttalad immunsuppression och specifika eller multipla komorbiditeter medför en ökad risk för svår sjukdom eller död i covid-19.

Inledning

Beskrivning

Ökad risk för allvarligt förlopp

Behandling

Mild till måttlig covid-19

Sjukhuskrävande eller svår covid-19

Behandlingsöversikt akut covid-19

Antivirala läkemedel

Syrgas

Trombosprofylax

Immunmodulerande behandling

Specifika patientpopulationer

Uppföljning

Hitta på sidan

Huvudbudskap

Videopodd

Bilaga – Evidenstabeller

Litteratursökning

Evidensgradering

Jäv

Relaterad information

Skriv ut behandlingsrekommendation

Behandling av covid-19

RAV – Referensgruppen för antiviral terapi

RAV-Antiviral behandling av covid-19

Tabell 1: Tidig antiviral behandling vid mild-måttlig covid-19.

Komorbiditet	<65 år	65–79 år	≥80 år	Kommentar
<i>Ingen risk eller samsjuklighet med låg risk</i>	Antiviral behandling rekommenderas ej (IB)	Antiviral behandling rekommenderas ej (IB)	Antiviral behandling bör övervägas (IB)	Hög ålder är en oberoende riskfaktor där risken ökar för varje år och är särskilt hög för de allra äldsta.
<i>Samsjuklighet med hög risk*</i>	Antiviral behandling rekommenderas ej (IIaB)	Antiviral behandling bör övervägas (IIaB)	Antiviral behandling bör övervägas (IIaB)	Multipla komorbiditeter stärker indikation för behandling. Se riskfaktorer för svår sjukdom och död*.
<i>Uttalad immunsuppression**</i>	Antiviral behandling bör övervägas (IIaB)	Antiviral behandling ska övervägas (IIaB)	Antiviral behandling rekommenderas (IB)	Multipla komorbiditeter stärker indikation för behandling. Se riskfaktorer för svår sjukdom och död*.

- **Ordinationsrätt**
- **Akuta situationer**
- **Vaccination vid blodförtunnande behandling**
- **Biverkningsrapportering**

Ordinationsrätt

- Läkare har alltid ordinationsrätt.
- Sjuksköterskor med ordinationsrätt:
  - Distriktssköterska
  - Barn- och ungdomssjuksköterska
  - Sjuksköterska med motsvarande kompetens – ordinationsrätt tilldelad av verksamhetschef (krävs dokumenterad utbildning)

Behörighet att ordinera läkemedel för vaccination: HSLF-FS 2018:43

9 § En sjuksköterska som har genomgått antingen specialistutbildning till distriktssköterska eller specialistutbildning inom hälso- och sjukvård för barn och ungdomar är behörig att ordinera läkemedel för vaccination i enlighet med vaccinationsprogrammen i följande föreskrifter och rekommendationer:

1. Folkhälsomyndighetens föreskrifter (HSLF-FS 2016:51) om vaccination av barn i enlighet med det allmänna vaccinationsprogrammet för barn
2. Folkhälsomyndighetens rekommendationer för preventiva insatser mot tuberkulos
3. Folkhälsomyndighetens rekommendationer om influensavaccination till riskgrupper
4. Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2022:55) om vaccination i enlighet med det särskilda vaccinationsprogrammet för personer som ingår i riskgrupper
5. Folkhälsomyndighetens rekommendationer om pneumokockvaccination till riskgrupper
6. Folkhälsomyndighetens rekommendationer om vaccination mot hepatit B
7. Socialstyrelsens rekommendationer för profylax till vuxna mot difteri och stelkramp.

En sjuksköterska som har genomgått en utbildning som är likvärdig med specialistutbildningen till distriktssköterska eller specialistutbildningen inom hälso- och sjukvård för barn och ungdomar är behörig att till barn och vuxna ordinera läkemedel för vaccination enligt första stycket 1–7.

En sjuksköterska som har genomgått någon annan utbildning än de som anges i första och andra styckena och som innefattar kunskapsområdet är behörig att till vuxna ordinera läkemedel för vaccination enligt första stycket 2–7. (HSLF-FS 2023:10)

Säkerhet

- Väl beprövade vacciner med god säkerhet, ca 1 fall av anafylaxi per miljon doser (mellan 0,5 och 2,5 i studier).
- Vanligaste biverkningar: ömhet i armen, sjukdomskänsla, ont i kroppen och feber
- Hinder: svår allergi mot äggprotein

Akuta situationer

- **vasovagal reaktion, blodtrycksfall, svimning**
- **akut överkänslighetsreaktion:** generell urticaria, rhino-konjunktivit och/eller Quinckeödem
- **anafylaktisk reaktion:** Symtomdebut som ovan, men inom några minuter utvecklas astma, blodtrycksfall, takykardi, kallsvett, andningsbesvär, kräkning och allmänpåverkan
- **anafylaktisk chock:** Kan debutera som ovan. Kan komma flera timmar efter. Utvecklas ofta snabbt efter debut med dramatisk bild; medvetslöshet, svårt status asthmaticus, andningsstillestånd, cirkulationskollaps och ibland hjärtstopp

Quinckeödem/
angioödem

Wikipedia 231010

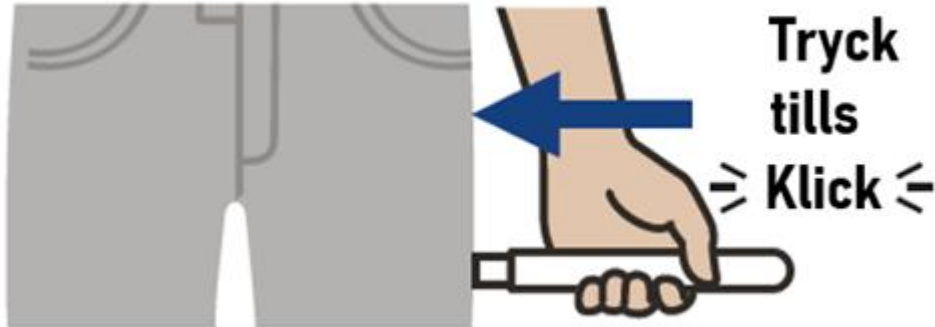

Urticaria/
nässelutslag

Internetmedicin 231010

Ovanligt, men viktigt att se över rutiner för akuta situationer

Adrenalin im.

FAKTA 6

Rekommenderad läkemedelsbehandling av anafylaxi hos vuxna

- Adrenalin intramuskulärt 1 mg/ml 0,3–0,5 ml. Upprepas var 3–5:e minut vid behov.

När tillståndet har stabiliserats:

- Betametason (Betapred)

tabletter 0,5 mg, 10 st, *eller* 4 mg/ml, 2 ml intravenöst. Alternativt hydrokortison (Solu-Cortef) 200 mg intravenöst.

- Loratadin 10 mg munsönderfallande tabletter, 3 st, *eller* klemastin (Tavegil) 1 mg/ml, 2 ml långsamt intravenöst.

Lakartidningen.se 2007-06-27

Observationstid?

- Kravet på observationstid har tagits bort för individer utan känd risk för överkänslighetsreaktioner. Reaktioner handlar uteslutande om vasovagala reaktioner, och det är då inte pga. vaccinet utan situationen.
- Men: Finns anamnes på tidigare reaktion eller allvarlig äggallergi ska läkarbedömning göras innan vaccination.

Vaccination vid blodförtunnande behandling

- Subkutan injektion kan göras oberoende av antikoagulantia (dvs Vaxigrip Tetra och Pneumovax; välj subkutan injektion)
- Intramuskulär injektion, se [Terapirekommendationer Halland \(regionhalland.se\)](https://regionhalland.se/terapirekommendationer)

Vaccination och andra intramuskulära injektioner

Vid pågående trombocythämning eller behandling med antikoagulantia, oavsett sort, bör man efter intramuskulär injektion alltid trycka på stickstället. Vårdpersonal bör trycka under två minuter, därefter kan patienten själv trycka ytterligare några minuter.

- Medicinering med en eller två trombocythämmare (ASA, klopido­grel, tikagrelor, prasugrel) saknar betydelse för vaccinationen.
- Under warfarinbehandling kan vaccination ges intramuskulärt om PK (INR) är <3,0 (provet ska vara taget max 7 dagar tidigare), detta gäller även i kombination med en trombocythämmare.
- Vid dubbel trombocythämning i kombination med warfarin bör behandlande läkare konsulteras inför vaccination.
- Under NOAK-behandling (Pradaxa, Xarelto, Lixiana, Eliquis) eller behandling med lågmolekylärt heparin, (Innohep, Fragmin, Klexane) i behandlingsdos kan intramuskulär vaccination ges. Vaccinationen ges med en mycket tunn nål, så även om patienten tagit NOAK/LMH i nära anslutning till vaccinationen är det inget hinder för vaccination.

Biverkningsrapportering

Start / Rapportera misstänkta biverkningar / Läkemedel / Misstänkt biverkning hos människa

< Läkemedel

Misstänkt biverkning hos människa

Att rapportera misstänkta biverkningar

Biverkningsrapporter 2024

Historik om svensk läkemedelskontroll

Regelverk

Utbildning om rapportering av misstänkta biverkningar

Information till läkemedelsföretag

Nationell rapportering av misstänkta biverkningar av läkemedel, NMBL

Misstänkt biverkning hos människa

Publicerad: 19 januari 2021

Senast uppdaterad: 27 maj 2021

Redan misstanke om en biverkning av läkemedel ska rapporteras, den behöver varken vara utredd eller bekräftad.

Rapportera misstänkta biverkningar i e-tjänst

Rapportera biverkningar

I e-tjänsten behöver kontaktuppgifter för dig som rapporterar fyllas i. Om du har skyddad identitet och inte vill ange dessa uppgifter så kan du rapportera på pappersblankett.

Kontaktuppgifter

Hitta på sidan

Rapportera misstänkta biverkningar av läkemedel för djur

Kommunikationsinsatser till vården och invånarna

Kommunikation till vården

- **Affisch:**
  - Mejlad till alla vårdverksamheter för utskrift på plats
  - Publicerad i broschyrbeställningen på vårdgivarwebben
- Riktade insatser till mottagningar med riskgrupper via 1177
- Kommande:
  - Information kring vaccinationsinsatser i **vårdvals**brev
  - Nyheter på **intranät** och **vårdgivarwebb**

Dags för vaccination mot influensa och covid-19

Du rekommenderas vaccination mot influensa OCH covid-19 om du är:

- 75 år och äldre
- 65–74 år med daglig hjälp av hemtjänst
- 50 år och äldre med ökad risk
- Vuxen med kraftigt nedsatt immunförsvar

Vaccinationerna börjar den 14 oktober.

Du rekommenderas vaccination mot ENDAST influensa om du är:

- 65–74 år och frisk i övrigt
- Under 50 år med ökad risk
- Gravid
- Bor tillsammans med någon med kraftigt nedsatt immunförsvar

Vaccinationen börjar den 4 november.

Läs mer och boka tid på www.1177.se/Halland eller kontakta din vårdcentral. Vaccinationen är gratis för dig som tillhör dessa grupper.

Bokningen öppnar den 1 oktober.

Skanna QR-koden för att läsa mer.

Region Halland

Kommunikation till invånarna

- Samlad information om vaccination mot influensa och covid-19 finns för patienter, invånare och anhöriga på **1177.se/Halland**
- **Förhandsinformation** publicerad på vårdcentralernas kontaktkort och **1177.se/Halland**
- **Affisch**
- **Sms-utskick och e-post bokning:**
  - 75+ mellan 1-2 oktober
  - 65+ mellan 7-9 oktober
- **Pressmeddelande**
- **Inlägg** i sociala medier

Särskilda vaccinationsinsatser

Tack för uppmärksamheten!

